

Etik Otel UX Checklist'i — Dark Pattern (v1.0)

Asset Amaç: Bu checklist, otel web sitenizde güveni zedeleyen dark pattern risklerini (sahte kıtlık, gizli ücret, zor pop-up, pre-checked izinler, yanıltıcı CTA) hızlıca tespit edip etik alternatiflere dönüştürmek için tasarlanmıştır. Amaç, kısa vadeli manipülasyon yerine şeffaf fiyat/iptal diliyle uzun vadeli güven ve tekrar rezervasyonu desteklemektir.

Kim Kullanır?: Otel Pazarlama + UX/UI + Web Geliştirme + Uyum/KVKK Ekipleri.

Nasıl Kullanılır?

- Sayfaları Sırayla Denetleyin:** Ana sayfa, oda detay sayfası, fiyat/checkout adımları ve cookie banner'ı sırayla denetleyin.
- Sorunlu Maddeleri Tespit Edin:** Checklist üzerinde "Kırmızı" (riskli) çıkan dark pattern maddelerini seçip önerilen etik alternatiflerle değiştirin.
- 14 Günlük Sprint'i Başlatın:** 14 günlük sprint planıyla düzeltmeleri canlıya alın; terk (abandonment) ve şikâyet/yorum sinyallerini izleyin.

CHECKLIST & SPRINT PLAN — Etik Otel UX & Dark Pattern Temizlik Seti

A) Ölçüm & Önceliklendirme Checklist'i

1. Kıtlık & Baskı Ögeleri (Scarcity & Urgency Patterns)

- ☐ **Gerçek Veri Doğrulaması:** Sahte kıtlık ve aciliyet mesajları ("Son 1 oda!", "Şu an 15 kişi bakıyor") kaldırıldı veya gerçek zamanlı envanter verisine bağlandı mı?

2. Fiyat & Politika Şeffaflığı (Pricing Transparency)

- ☐ **Toplam Fiyat Kapsamı:** Tüm vergiler, harçlar ve zorunlu hizmet bedelleri ilk adımdan itibaren şeffaf şekilde gösteriliyor mu?
- ☐ **İptal Özeti:** İptal ve iade koşulları ödeme adımlarında en fazla 1 satırlık net bir özet halinde görünür kılındı mı?
- ☐ **Erken Etiketleme:** Ekstralar ve isteğe bağlı hizmetler "opsiyonel" etiketiyle açıkça ayrıştırıldı mı?

3. Etkileşim & İzin Yönetimi (Consent & Interruption UX)

- ☐ **Erişilebilir Pop-up:** Zor kapatılan, ekrandan kaçan veya kullanıcıyı manipüle eden agresif pop-up'lar kaldırıldı mı / kapatması kolaylaştırıldı mı?
- ☐ **Pre-checked İzinlerin Temizliği:** Önceden işaretlenmiş (pre-checked) pazarlama ve onay kutuları boş (opt-in) hale getirildi mi?
- ☐ **Nötr & Net Microcopy:** CTA buton metinleri manipülatif dilden arındırılarak nötr ve ne yaptığını açıkça ifade eden yapıya getirildi mi?

4. Yerleşim & Doğrulama

- ☐ **Çerez Tercih Paneli:** Cookie tercih paneli dark pattern'den uzak, eşit buton hiyerarşisiyle sunuluyor mu?
- ☐ **Stratejik Konumlandırma:** Fiyat ve iptal şeffaflık blokları ana CTA butonlarının hemen yakınına yerleştirildi mi?
- ☐ **Metrik Doğrulaması:** Etik UX değişiklikleri A/B testleri, terk oranları veya kullanıcı bildirim KPI'ları ile doğrulanıyor mu?

B) Problem → Kök Neden → Çözüm Tablosu

Problem	Kök Neden	Çözüm
Ödeme terk	Gizli ücret / iptal belirsiz	Toplam fiyat + iptal özetini erken göster
Site terk	Zor pop-up / baskı	Pop-up azalt + kapatmayı kolaylaştır
Güven kaybı	Sahte kıtlık	Şeffaf "popüler tarih" mesajı
Uyum riski	Pre-checked izin	Varsayılan boş + açık tercih

C) 14 Günlük Sprint Planı (Gün 1–14 / Ethical UX & Trust Fix)

[Gün 1–5: Envanter, Şeffaflık & Fiyat Düzenlemeleri] —► [Gün 6–10: Pop-up, Microcopy & UI Kit Standardizasyonu] —► [Gün 11–14: Cihaz Testi, KPI İzleme & Backlog]

- **Gün 1:** Web sitesi genelinde dark pattern envanterinin çıkarılması (ana sayfa, oda detay, checkout ve cookie banner).
- **Gün 2:** Dönüşüm ve güveni doğrudan etkileyen en kritik "Kırmızı 5" riskli alanın seçilmesi ve önceliklendirilmesi.
- **Gün 3–5:** Fiyat, vergi, ek ücret ve iptal koşullarını baştan netleştiren Şeffaflık Bloklarının UI adımlarına entegrasyonu.
- **Gün 6–7:** Kapatması zor pop-up'ların iyileştirilmesi ve buton microcopy'lerinin nötr/açık ifadelerle yenilenmesi.
- **Gün 8–9:** Pre-checked (önceden seçili) pazarlama ve veri izleme onay kutularının temizlenmesi; varsayılan boş yapıya geçilmesi.
- **Gün 10:** Etik alternatif UI pattern'lerinin ve onay bileşenlerinin ekibin tasarım sistemine (UI kit) eklenmesi.
- **Gün 11–12:** Mobil cihazlarda etkileşim kolaylığı, erişilebilirlik (A11y) ve kullanıcı odaklı yönlendirme kontrolleri.
- **Gün 13:** Canlıya alınan değişikliklerin ardından kullanıcı terk oranları, müşteri hizmetleri şikâyet sinyalleri ve yorum izlemesi.
- **Gün 14:** Sprint çıktı raporunun hazırlanması ve uzun vadeli güven iyileştirmelerinin genel backlog'a devredilmesi.

D) Öncesi / Sonrası KPI Tablosu

KPI	Önce	Sonra (Hedef)

Bounce Rate / Engagement (Hemen Çıkma & Etkileşim)	Yüksek Çıkma	Düşük Çıkma / Yüksek Etkileşim
Checkout Drop-off (Ödeme Adımı Terk Oranı)	Yüksek Terk	Düşük Terk (Daha Fazla Tamamlama)
Şikâyet Sinyali / Olumsuz Yorum Oranı	Yüksek Şikâyet	Minimum Şikâyet / Artan Güven

Deliverables (Teslim Edilecek Çıktılar)

- Otel UX Dark Pattern Risk Haritası Dokümanı
- Etik Alternatif UI Pattern & Bileşen Seti
- Şeffaf Fiyat & İptal Microcopy Kütüphanesi
- 14 Günlük Güven & Etik UX Sprint Backlog'u

[Checklist Card]

1200x1200px (1:1) kare formatında, otel web sitelerinde Etik UX ve Dark Pattern temizliğini gösteren Kontrol Kartı. Koyu karbon gri zemin üzerine yerleştirilmiş; onaylanmış güven kalkanı simgesi, şeffaf fiyat rozeti, eşit buton hiyerarşisi ikonu ve yeşil onay işaretleri. Kartın üzerinde; "Eliminate Fake Urgency & Validate Scarcity with Real Inventory", "Display All Taxes & Cancellation Summaries Transparently from Step 1", "Replace Pre-Checked Opt-Ins with Explicit User Choices", ve "Provide Accessible Pop-ups with Neutral, Friction-Free Microcopy" teslimat başlıkları scannable ve kurumsal bir checklist-card formatında sergileniyor.

[Diagram]

1920x1080px (16:9) geniş formatında, manipülatif dark pattern kalıplarından etik UX alternatiflerine dönüşüm akışını gösteren mimari şema. Koyu karbon gri zemin üzerinde; sol tarafta gizli ücretler, pre-checked kutular ve sahte kıtlık uyarıları içeren riskli akış, ortada şeffaf fiyatlandırma, açık onay mekanizmaları ve nötr CTA dönüştürücü katmanlar, sağ tarafta ise uzun vadeli misafir güveni ve artan tekrar rezervasyon oranlarını temsil eden etik UX hattı görselleştiriliyor.

[KPI Card]

1200x1200px (1:1) kare formatında, Etik UX uygulamalarının kullanıcı güveni ve dönüşüm üzerindeki etkisini gösteren KPI Skor Kartı. Koyu karbon gri zemin üzerine yerleştirilmiş; azalan ödeme terk oranı grafiği (checkout drop-off), düşen şikâyet sinyal göstergesi, artan kullanıcı etkileşimi ve yeşil başarı rozetleri. Kartın üzerinde; "Drastically Reduce Checkout Abandonment Caused by Hidden

*Fees", "Decrease Customer Support Complaints & Negative Review Signals",
"Boost Long-Term Guest Retention via Honest Cancellation Policies", ve
"Improve Overall User Engagement with Clean, Non-Intrusive UX Patterns"
teslimat başlıkları scannable ve kurumsal bir kpi-card formatında sergileniyor.*